

**DESCOBERTA D'UNA REGIÓ FRANCESA: L'ESTADÍSTICA
APLICADA A LES CIÈNCIES SOCIALS**

**DECOUVERTE D'UNE REGION FRANÇAISE: LA STATISTIQUE
APLIQUEE AUX SCIENCES SOCIALES**

SÒNIA GELI ROIG

sgeli@xtec.cat

INSTITUT ILLA DE RODES (ROSES, ALT EMPORDÀ)

GRAZIELLA BERTO POZAS

gberto@xtec.cat

INSTITUT ILLA DE RODES (ROSES, ALT EMPORDÀ)

Paraules clau: diagrames estadístics, demografia, sectors d'activitat, turisme, enquestes, tractament de dades

Mots clé: diagrammes statistiques, démographie, secteurs d'activité, tourisme, sondages, traitement des données

1. Punt de partida i objectiu de l'experiència

Es tracta d'un projecte elaborat conjuntament pel Departament de Llengües Estrangeres i el Departament de Matemàtiques adreçat a l'alumnat de 4t d'ESO que estudia el francès com a primera llengua estrangera.

El projecte té com a finalitat el coneixement i la comparació de l'estat actual de dues regions limítrofes, l'Empordà i els Pirineus Orientals, situades en dos estats diferents però estretament relacionades, a través de la informació que ens poden proporcionar les dades demogràfiques, socials i econòmiques extretes de bases de dades, mitjans de comunicació en llengua francesa i entrevistes directes als seus

habitants. Els departaments de Matemàtiques i de Ciències Socials proporcionen a l'alumnat els coneixements necessaris i el vocabulari específic (en llengua francesa) per dur a terme aquesta tasca.

L'activitat final d'aquest projecte és l'elaboració d'una enquesta que l'alumnat passarà als habitants de la Catalunya Nord durant una estada lingüística que es durà a terme al tercer trimestre com a activitat de síntesi de les activitats i dels continguts fets a classe. Un cop al centre, es processaran les dades recollides i es tractaran estadísticament, amb l'elaboració de taules i gràfics que permetran conèixer millor la comarca veïna i extreure'n conclusions.

Els objectius principals d'aquesta experiència són:

1. que l'alumnat aconsegueixi la competència comunicativa oral, escrita i audiovisual en llengua francesa per comunicar-se amb els altres, per cercar i elaborar informació, per expressar les opinions i concepcions personals i que serveixi com a eina d'aprenentatge de continguts diversos.
2. que conegui aspectes geogràfics, demogràfics, econòmics i socials d'una zona d'un país proper que li permetin manifestar una actitud d'interès i de respecte cap a altres països i cultures; que conegui hàbits d'una altra cultura i els compari amb la seva, tot treballant en contextos significatius i rics, propers a la seva vida quotidiana i al seu entorn.
3. que utilitzi de manera responsable i creativa les TIC com a eina per obtenir i processar informació diversa, treballant estratègies per a la localització de la informació, l'obtenció i el tractament de les dades i les habilitats d'anàlisi i de comunicació (col·laborativa, de presentació i publicació dels resultats).

2. Context

El projecte es desenvolupa amb l'alumnat de 4t d'ESO que cursa francès com a primera llengua estrangera des de fa com a mínim tres anys. Hi intervenen els departaments de Llengua Francesa, de Matemàtiques i de Ciències Socials. És el segon curs que el duem a terme.

L'institut Illa de Rodes està situat a Roses, localitat costera molt turística, a la comarca de l'Alt Empordà i a uns trenta quilòmetres de França. Durant tot l'any, la presència de ciutadans francesos o francòfons és constant i nombrosa, ja que hi ha molts ciutadans francesos i belgues jubilats que tenen una segona residència a la comarca. El turisme de parla francesa és molt abundant i els caps de setmana molts francesos visiten la zona per fer compres i passar el dia. La gran majoria d'ofertes de treball, i en la seva totalitat en les del sector serveis, es demana parlar i escriure correctament el francès. El coneixement de la llengua francesa esdevé imprescindible per a una gran part de l'alumnat que cerca feina de temporada.

Les escoles de Roses tenen com a matèria obligatòria a partir del cicle mitjà de primària la llengua francesa, amb la qual cosa la majoria d'alumnes arriba a l'institut amb uns coneixements previs. L'institut sempre ha ofert la possibilitat a l'alumnat d'estudiar francès com a primera llengua estrangera i any rere any són més nombrosos els alumnes que l'escullen. A més, també hi ha un gran interès per poder estudiar francès com a segona llengua estrangera.

3. Desenvolupament, estratègies didàctiques i materials elaborats o utilitzats

L'experiència es desenvolupa durant una hora a la setmana al llarg de tot el curs acadèmic, basant-nos en tres llibrets de treball, un per trimestre. Cada llibret conté entre sis i set activitats, cadascuna de les quals tracta un tema diferent i que mantenen un desenvolupament comú a fi que l'alumnat esdevingui de mica en mica més autònom i les seves produccions a nivell oral i escrit esdevinguin cada vegada més complexes i riques. En cada activitat es treballen les quatre competències bàsiques de la llengua (comprensió oral i escrita i expressió oral i escrita), així com els aspectes gramaticals necessaris.

Partint d'un vocabulari l'alumnat treballa amb un text, un vídeo, un gràfic estadístic, un conjunt de dades, etc. que fan referència al tema de l'activitat proposada. Seguidament, l'alumnat respon oralment o per escrit un seguit de qüestions i, a partir d'una cerca de dades, elabora un diagrama estadístic, a partir del qual fa un estudi comparatiu a nivell escrit i una reflexió oral. Finalment cada activitat es clou amb un treball en grup de síntesi dels continguts apresos (tríptic, power point, cartell...).

Els aspectes gramaticals que demanen un desenvolupament més extens s'estudien en diferents unitats i, d'aquesta manera, s'aconsegueix una distribució racional de la dificultat, molt més accessible i lleugera per a la classe. Els coneixements nous s'integren amb tot el que s'ha après anteriorment, reutilitzant vocabulari i estructures.

Tots els materials del projecte han estat elaborats seguint les pautes de la metodologia EMILE (Eurydice, 2006), interrelacionant en cada moment els continguts necessaris de les tres matèries implicades. Els llibrets de treball són d'elaboració pròpia a partir de materials autèntics, i s'actualitzen cada curs acadèmic.

3.1. Material docent

1. Power point de presentació del projecte
2. Llibret 1 – *Introduction: Activités de sensibilisation.*
3. Llibret 2 – *Le Département des Pyrénées- Orientales*
4. Llibret 3 – *Les liens entre la Catalogne du Sud et du Nord*

3.2. Exemples de treballs dels alumnes

1. Diagrames i comentari
2. Tríptic turístic de l'Empordà
3. Recorregut pel Canal du Midi
4. *Tautavel et le Château de Salses*
5. Enquesta sobre l'Alt Empordà

4. Valoració i conclusions

4.1. Valoració de la realització de l'activitat

1. La diversitat de nivells i motivacions a la classe ens dificulta en alguns casos poder realitzar totes les activitats previstes.
2. La majoria de l'alumnat ha treballat amb normalitat continguts de ciències socials i matemàtiques en francès.
3. La majoria de l'alumnat ha realitzat les activitats correctament i les ha repetides fins que les ha fetes bé.

4.2. Aspectes a millorar:

1. Potenciar l'expressió oral per a l'alumnat que té més dificultats per expressar-se
2. Intentar que tot l'alumnat segueixi el mateix ritme i finalitzi les activitats més o menys alhora.
3. Potenciar més el treball autònom, sense haver de dependre de les explicacions de la professora.

4.3. Conclusions:

Aquest projecte ens permet acostar el nostre alumnat una regió fins el moment força desconeguda, malgrat ser tant propera. L'alumnat s'adona de les semblances i de les diferències quant a geografia, clima, població, immigració, sectors econòmics, turisme, etc., a més a més de fer visites tant virtuals com reals a la zona.

També permet els alumnes expressar-se per comunicar continguts que no són específics de la classe de llengua francesa i cercar dades per poder realitzar els treballs.

5. Propostes de futur

5.1 Quant al nostre projecte

Pensem continuar amb aquesta experiència amb el mateix format (grup i distribució horària).

Volem introduir com a activitat de síntesi l'elaboració d'un dossier per part de l'alumnat amb els aspectes més rellevants que han estudiat i amb els resultats de l'enquesta per presentar-lo a la tercera edició del concurs «*Planter de Sondeigs i Experiments*», que organitza la FME de la UPC. Aquest concurs es convoca anualment i té per objectiu despertar la curiositat dels estudiants per l'estadística com a eina per a la recerca en ciències experimentals i en ciències socials.

5.2. Quant al nostre centre

El centre voldria esdevenir un referent de la comarca quant a estudi de llengües estrangeres (i concretament de llengua francesa), per la qual cosa estem treballant per aconseguir introduir un altre projecte amb continguts de matemàtiques en l'àmbit de la geometria (*Mosaiques: géometrie et art*).

Voldríem que en finalitzar els estudis d'ESO i començar els de batxillerat, un nombre important d'alumnes es decantés per la llengua francesa com a primera llengua estrangera i així poder oferir a l'alumnat del nostre centre el BatxiBac.

Voldríem participar també en un projecte Comenius en llengua francesa amb un contingut comú d'aplicació de l'estadística a les ciències socials.

6. Referències

Eurydice (2006). *L'enseignement d'une matière intégré à une langue étrangère (EMILE) à l'école en Europe*. Bruxelles: Eurydice, Comissió Europea. Recuperat 28 març 2012 des de: <http://www.eurydice.org/Documents/CLIL/fr/FrameSet.html>